

Dagligt bröd

Glodeni, Moldavien

Bröd som fortfarande fanns kvar efter dagens utdelning. Efter kvällsgudstjänsten var också detta bröd slut.

Glodeni, Moldavien den 18 juni 2010

Guds frid käre medarbetare,

Det här nyhetsbrevet skrivs på mitt hotellrum i staden Glodeni i nordvästra delen av Moldavien. Efter en dryga 60 mil lång resa genom i stort sett hela Rumänien och en övernattnig i staden Botosani har jag nu anlänt till vår slutdestination i Moldavien, staden Glodeni. Resan genom Rumänien har varit intressant på sitt eget vis. Det är ett mycket vackert land med en fantastisk natur. Resan genom Rumänien har gått bra. Inga tillbud, utan vi känner oss burna och beskyddade av de förböner vi vet har skickats i vår väg.

Dag två började med en dryga två timmar lång resa från Botosani till den Rumänsk-Moldaviska gränsen. När vi skulle passera gränsen visade det sig att vår chaufför, Mircha, inte förnyat sitt pass, vilket medförde att han inte fick resa in i Moldavien. Vi fick alltså lämna honom bakom oss. Men eftersom rumänerna är ett vänligt folkslag, kunde vi lifta med en rumän som stod bakom oss i kön. Sagt och gjort, vi lyfte över våra väskor i en annan bil och fick lift en bit in i Moldavien, där pastor Igor mötte oss. Igor är pastor i stadens pingstförsamling. Det är tillsammans med honom vi skall besöka det projekt som pastor Jolta startade och också Filadelfiaförsamlingen i Oradea är involverade.

Mötet med borgmästaren

Direkt vid vår ankomst till Glodeni var vi väntade i stadshuset. Borgmästaren var på plats och ville träffa oss.

För honom är detta besök något utöver det vanliga. Jag fick frågan varför en svensk väljer att komma till en stad som Glodeni?

Jag fick därför berätta om vår längtan att få besöka det sociala projekt som man med stolthet vill visa upp för alla som besöker staden. Ett socialt och humanitärt projekt som på ett eller annat sätt påverkat staden och dess innevånare. Genom församlingens försorg delas det varje dag ut bröd till c:a 300 fattiga människor som inte har råd att köpa sitt dagliga bröd. Inte bara gör detta bröd människor mätta, som annars skulle gå hungriga, det har också förändrat inte minst borgmästarens syn på stadens församling. En borgmästare som för övrigt verkar vara mycket intresserad av vad en kristen tro innebär.

Skolboksprojektet

Vid vår avresa från Oradea fick jag också veta att Oradeas borgmästare visat intresse för detta projekt och kommer att engagera sig och staden Oradea i olika sociala projekt. Det första projektet riktar sig till stadens båda skolor. Man vill samla in pengar för att kunna köpa en komplett uppsättning skolböcker, anteckningsmaterial, pennor, suddgummin etc till stadens båda skolor. Denna hjälp riktar sig till ett hundra elever som kommer från de allra fattigaste familjerna. Dessa saknar denna möjlighet eftersom staden inte har möjlighet att erbjuda dem skolböcker och övrigt material som krävs för att kunna gå i skolan. Borgmästaren i Glodeni och stadens

Bakformar och gräddningsugn.

Den nuvarande utrustningen är både föråldrad och sliten.

Pastor Ilie Jolta tillsammans med pastor Igor Lazar.

båda rektorer är mycket glada över det erbjudande som presenterats för dem. Detta innebär att man nu, om allt går i lås, kommer kunna erbjuda 100 elever från de allra fattigaste familjerna möjlighet att få det material som krävs för att kunna gå i skolan.

Då vi efter besöket hos borgmästaren åkte för att äta en bit mat berättade borgmästaren om en del av de problem han brottas med. Under kommunisttiden byggde ryssarna en mycket bra sockerfabrik i staden. Den gav många av innevånarna arbete. Men efter att den vid ett flertal tillfällen sålts och nu är nedlagd, visar det sig att den tidigare ägaren inte bara sålt fabriken, utan också den färskvattenledning som förser staden och de omkringliggande byarna med dricksvatten. Kontentan av detta är att man nu till ägaren av fabriken tvingas betala en hög summa pengar för att staden skall få sitt dricksvatten. En summa som för varje månad blir allt högre. Inte heller får man någon hjälp från högre ort att friköpa vattenledningen. Detta problem får man helt enkelt lösa bäst man kan. Att lägga en ny färskvattenledning, de 2,2 milen löser inte problemet enligt borgmästaren eftersom man först måste byta ledningsnätet i staden, då det är utslitet. Detta byte kostar bara det en mindre förmögenhet, ca 100 000 euro, alltså närmare en miljon kronor. Så den 23 juni fruktar man, om man inte hittar ekonomiska medel, att stadens vattenförsörjning kommer att stängas av. Borgmästaren berättade att han varje morgon när han vaknar går till kranen för att se om det fortfarande finns vatten. För en västerlänning är det svårt att förstå hur ett samhälle kan fungera när det får gå till på detta sätt.

Kvällsmöte i pingstförsamlingen

I staden Glodeni går den andliga och fysiska hungern hand i hand. Det finns en andlig och fysisk hunger att mätta, båda är lika verkliga. Det är inte ofta församlingen får långväga besök, men denna kväll hade man besök inte bara från Rumänien, utan också från ett så avlägset land som Sverige. Därför blev det tre kortare predikningar.

För allra första gången blev jag tolkad från engelska till rumänska för att sedan låta detta bli tolkat också till ryska. Det visade sig att många i församlingen förstod ryska bättre än rumänska. Under gudstjänsten, mellan predikningarna, fick vi bedja för två äldre damer som ville bli frälsta. Fantastiskt! Men så, efter att gudstjänsten var avslutad och samtliga gudstjänstbesökare tagit mig i hand, sökte sig de allra fattigaste (och också hungrigaste) eftersom detta går hand i hand, till husets baksida för utdelning av bröd. Pastor Igor berättade att en av männen som fått en lev med bröd, nu skulle hem och äta det bröd han fått, eftersom han var så hungrig. Denna limpa var det första och enda han kom att äta den dagen. Vetskapen om att han inte är ensam är smärtsam. Församlingen fyller bokstavligt en dubbel hunger.

Vårt dagliga bröd

Det är sant vad Jesus säger att vi alltid har de fattiga ibland oss. Här blir det bara så mer påtagligt och påträngande. Idag får ungefär 300 personer dagligt bröd genom församlingens sociala projekt. En ofattbar siffra, men högst verklig för så är livet för många i denna stad. Jag frågade hur många som stod utanför detta projekt men som är i akut behov av mat, men som inte har pengar att köpa någon mat för. Igor berättade att det finns ytterligare 200 personer som direkt kvalificerar sig för att få dagligt bröd. Men att man som församling inte kan erbjuda dem bröd. Anledningen är att den utrustning man har inte klarar av att baka mer bröd per dag. Dessutom finns det ett logistikproblem. Man kan inte nå dessa människor eftersom de bor i stadens utkanter. Projektet "Dagligt Bröd" har inneburit att församlingen visats stor respekt. Inte minst borgmästaren är både stolt och glad över den insats församlingen gör.

Utdelning av matpaket

Lördagens förmiddag ägnades åt att besöka fem personer eller hushåll, eftersom antalet personer varierar från en till

I detta "hus" bor en mamma med sina två något äldre barn. Tyvärr vad de inte hemma då vi kom förbi.

Glodenis fattigaste innevånare, sägs det. Mannen bor i huset till vänster. Han är helt blind och kan varken gå eller sitta. Mannen är med i projektet och får därför bröd regelbundet.

flera. Samtliga finns med i projektet. Men först åkte vi till en grossistfirma där vi kunde köpa in lite större förpackningar med mat till ett betydligt bättre pris. Kvinnan som ägde firman mötte oss i dörren och blev så förtjusande glad över att få en så stor order, att hon hela tiden sken som en sol. Trots vår begränsade tid insisterade hon på att få bjuda oss på kaffe. Dessa matpaket innehåller det allra nödvändigaste såsom socker, matolja, olika sorters pasta, lite sötsaker, kex, några vetebullar, salt för att nämna några saker. Varje matpaket kostar ca 100 kronor (10 euro) och räcker, beroende på antalet personer i hushållet, ca 2-4 veckor.

Att försöka beskriva hur och under vilka levnadsförhållanden de människor vi besökte lever, låter sig nästan inte göras i ord. Att försöka, ger ändå inte rättvisa åt den fattigdom och misär jag fått se. Men låt mig ändå försöka. Man får helt enkelt försöka förhålla sig till det man ser och det man möter på ett så bra sätt som möjligt. Men lätt är det inte. Mötet med dessa människor har berört mig på många sätt. Vårt första besök var hos ett äldre par. De bodde i ett hus med flera lägenheter, i samma hus bodde också stadens borgmästare. Deras lägenhet var mycket sliten och oerhört smutsig och rörig. Kvinnan berättade att hennes man var mycket svårt sjuk och därför helt sängliggande. Mannen led bland annat av demens och var allmänt förvirrad. När vi bad för dem grät mannen. Kvinnan såg sedan besöka församlingen. Det andra besöket var oss en äldre man. De berättade för mig att han var en av de allra fattigaste i hela staden. Han var helt blind och var också sängliggandes. Den odör som mötte oss i dörren kan jag inte heller beskriva. Kanske är det bäst att jag låter bli. När vi kom låg han halvnaken i soffan. Mannen kunde bara känna igen pastor Igor genom hans röst. Jag vet inte om mannen uppfattade att det var ytterligare tre personer i rummet. Efter bästa förmåga försökte vi hjälpa honom, men Igor berättade att mannen var oförmögen att både sitta och gå. Hur denne man kunde klara sig är för mig en gåta. Vi bad också för denne man, vad annat kan man göra i en situation som denna?

Den tredje familjen bodde på andra sidan gatan men var inte hemma. I detta fallfärdiga ruckel bodde en mamma tillsammans med sina två lite äldre barn. Här fanns inget vatten, inget avlopp. Inte heller fanns det någon värmekälla, eftersom mamman inte vågade elda då allt då riskerade att stå i lågor. Så av rädsla för att detta kunde ske avstod de värmen. Jag vet att det i vissa delar av Moldavien under den gångna vintern varit -35 grader. Det är ofattbart att någon kan överleva under sådana förhållanden.

Den fjärde personen, var en man, ca 40-år gammal. Mannen hade tidigare tjänat den sovjetiska armén, men led nu av flera svåra handikapp, både fysiska och mentala. Sviter från hans tid som soldat i den sovjetiska armén får man anta. När vi kom till platsen där han bodde var dörren låst, men Igor hittade efter en stunds letande mannen i ett intilliggande hus. Igor gick in till mannen, men kom snart tillbaka och berättade att mannen var i så dåligt fysiskt och mentalt skick att han inte vill ha besök. Just den här dagen, då vi kom för att besöka honom var det extra svårt, varför han inte ville släppa in oss. Han var inne i en djup depression och mådde mycket dåligt.

Vårt sista besök var hos en man som i sin ungdom, vid 19 års ålder, tillsammans med två kusiner deporterats till Moldavien från forna Sovjet. Anledningen var för oss okänd. Vid den Rysk-Moldaviska gränsen hade soldaterna av okänd anledning skjutit ihjäl hans båda kusiner, men låtit honom leva. Varför visste han inte. I Moldavien hade han sedan adopterats av en familj. Han har nu levt hela sitt liv utan att veta någonting om sin familj som fortfarande finns kvar i Ryssland. Idag är han nästan helt blind men bor i det hus hans adoptivföräldrar en gång ägde. Eftersom han nu inte har någon familj berättade mannen att alla som kommer och besöker honom, är och förblir hans familj. Detta var tre livsöden, men det finns många fler att berätta om. Det råder ingen tvekan om att de matpaket vi lämnat når sina rättmätliga mottagare.

Pastor Jolta, Jörgen Lindberg samt min tolk Florin Ilie. Vi står på trappan till församlingens möteslokal, straxt innan första gudstjänsten skall börja.

Medlemmar ur församlingen samlade till gudstjänst.

Familjen Lazar, med döttrarna Dina och Tania, samt sonen David. Längst bak, pastor Igor med sin fru Svetlana.

Ännu en gudstjänst

När man är på resande fot får man vara beredd på det oväntade. Pastor Igor frågade om jag ville medverka i ytterligare en gudstjänst. Naturligtvis svarar man ja på en sådan förfrågan. Jag blev hämtad klockan sju, för att sedan få veta att gudstjänsten började klockan nio. Efter mycket ringande fram och tillbaka lyckades pastor Igor hitta en tolk. Det visade sig att den unga damen var mycket begåvad och talade fyra språk flytande. Det var mer än vad jag behövde denna kväll. Det visade sig bli en angenäm bekantskap. En sprudlande ung dam som verkligen kunde sin sak. Hon tolkade med inlevelse och med engagemang. Hon har lovat mig att vid behov översätta en del brev för vår räkning. Dessutom bor hon i den intelligande staden, vilket underlättar. Till gudstjänsten kom ett 20-tal besökare. Alla bönder, som efter avslutad mjölkning nu kom för att lyssna till en långväga gäst. Det blev en välsignad stund tillsammans. Jag var tillbaka på mitt hotell någon gång efter midnatt. Påföljande dag visade det sig att jag återigen fick ställa mig i predikstolen. På grund av den rådande språkförbistringen mellan mig och Igor, som bara pratar några få ord engelska, framgick det inte riktigt att jag åter igen var gudstjänstens huvudtalare. Så på några få minuter fick jag "trolla" fram ännu en predikan. Vi fick också denna gång en välsignad högtid tillsammans. Dagen avslutade med en avskedsmiddag innan det var dags att sätta sig i bilen för att återvända hem.

Summering av resan

Ända sedan jag hörde talas om Moldavien och detta projekt, har det hos mig funnits en inre förvisning om att vi skall engagera oss här. Genom denna resa har jag fått det bekräftat. Mina tankar har då, innan resan, kretsat omkring möjligheten att bygga ännu ett bageri. Men efter min resa har jag kommit till klarhet med vad vi från vår sida kan göra. Vi skall inte bygga ännu ett bageri utan rusta upp det befintliga. Denna upprustning innebär att fler hungriga munnar kommer kunna mättas. Målsättningen är att byta

ut den befintliga utrustningen mot en ny mer effektiv. En ny bakugn med tillhörande utrustning har betydligt bättre kapacitet. Den drar också mindre ström, vilket sänker kostnaderna för att kunna baka detta bröd. Vilket i sin tur ger mer pengar över till råvaror.

Sänd ditt bröd – ger dagligt bröd

Mot bakgrund av min resa initierar vi därför denna månad "Projekt Dagligt bröd" med avsikten att rusta upp det bageri som finns på plats. Detta innebär följande: Inköp av en ny bakugn, med tillbehör, kostnad c:a 45 000 kronor (5 000 Euro). Renovering av lokalerna, kostnad c:a 9 000 kronor (1000 Euro). Dessutom behöver man köpa in fyra cyklar. Dessa behövs för att kunna distribuera brödet till de mer avlägsna delarna av staden, kostnad c:a 2000 kronor (200 Euro). Allt material kommer köpas in i Moldavien, vilket gör att alla garantier gäller, för främst bakugnen, men också alla kringliggande maskiner.

Under hösten kommer vi att återkomma till detta projekt. Men det första steget är att se till så att fler hungrande människor kan få dagligt bröd. Vi är innerligt tackamma för vad du kan göra för människorna i denna lilla stad, bortglömd för omvärlden. Men för mig är det en Guds gåva till oss och en möjlighet att faktiskt få betyda en skillnad. Inte minst ger det stadens församling mycket uppmärksamhet, men också en möjlighet att visa på vad kristen tro i praktisk handling är.

Vår förhoppning är nu att du som läser detta delar den nöd vi känner för detta projekt. Vi är medvetna om att detta rop på hjälp sker mitt i den svenska sommaren. Men vi vill från vårt håll "smida medan järnet är varmt". Önskar du stödja projektet ber vi dig kryssa i talongen för detta projekt. Det underlättar för oss. Tack för din medverkan och Gud välsigne dig. Under hösten kommer vi att återkomma till detta projekt och på vilket sätt vi fortsättningsvis kan stödja innevånarna och församlingen i Glodeni. Än en gång tack för din medverkan.